

**Pécs Megyei Jogú Város
Helyi Választási Bizottság**

2/2018. (02.27.) sz. HVB határozata

Pécs Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottsága (a továbbiakban: Választási Bizottság) dr. Keresztes László Lóránt [REDACTED]

[REDACTED] által benyújtott helyi népszavazási kezdeményezés tárgyában meghozta a következő:

HATÁROZATOT

A Választási Bizottság az „Egyetért-e Ön azzal, hogy Pécs Megyei Jogú Város Közgyűlése határozatban ítélje el, és helyi jogalkotással akadályozza meg a város területét érintő uránbánya-nyitási terveket?” kérdés hitelesítését

megtagadja.

A határozat ellen a közzétételétől számított 15 napon belül a Pécsi Törvényszékhez (7621 Pécs, Rákóczi út 34.) címezve az ügyben érintett természetes és jogi személy, jogi személyiség nélküli szervezet felülvizsgálati kérelmet nyújthat be Pécs Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottságánál. A bírósági felülvizsgálati kérelmet úgy kell benyújtani, hogy az legkésőbb 2018. március 14-én 16.00 óráig megérkezzen. A bírósági felülvizsgálati kérelmet személyesen, vagy levélben (7621 Pécs, Széchenyi tér 1.), illetve olyan elektronikus dokumentumként kell benyújtani, melyet a kérelem benyújtójának jogi képviselője, vagy jogi szakvizsgálóval rendelkező kérelmező minősített elektronikus aláírásával látott el. Az elektronikus dokumentumként benyújtott kérelem mellékleteit oldalhű másolatban elektronikus okirati formába kell alakítani. A felülvizsgálati kérelemnek tartalmaznia kell

- a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 223. § (3) bekezdése szerinti alapját,
- a kérelem benyújtójának nevét, lakcímét (székhelyét) és – ha a lakcímétől (székhelyétől) eltér – postai értesítési címét,
- a kérelem benyújtójának személyi azonosítóját, illetve ha a külföldön élő, magyarországi lakcímmel nem rendelkező választópolgár nem rendelkezik személyi azonosítóval, a magyar állampolgárságát igazoló okiratának típusát és számát, vagy jelölő szervezet vagy más szervezet esetében a bírósági nyilvántartásba-vételi számát.

A felülvizsgálati kérelem tartalmazhatja benyújtójának telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét, illetve kézbesítési megbízottjának nevét és telefaxszámát vagy elektronikus levélcímét. A felülvizsgálati kérelemben új tények és bizonyítékok is felhozhatók. A bírósági felülvizsgálati eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező. A jogi

szakvizsgálóval rendelkező személy – a szakvizsga bizonyítvány egyszerű másolatának csatolásával – saját ügyében ügyvédi képviselő nélkül eljárhat. A felülvizsgálati kérelem benyújtása tárgyi illetékmentes.

INDOKOLÁS

I.

Dr. Keresztes László Lóránt 2018. január 26-án helyi népszavazásra javasolt - „Egyetért-e Ön azzal, hogy Pécs Megyei Jogú Város Közgyűlése határozatban ítélje el, és helyi jogalkotással akadályozza meg a város területét érintő uránbánya-nyitási terveket?” tárgyú - kérdést nyújtott be hitelesítés céljából az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán a Választási Bizottsághoz. Pécs Megyei Jogú Város Helyi Választási Irodájának vezetője a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 40. § (1) bekezdése alapján az abban foglalt feltételeknek való megfelelés céljából a kezdeményezést megvizsgálta és 2/2018. (01.31.) számú határozatával megállapította, hogy az nem felel meg az Nsztv. 36. § (3) bekezdésében foglalt feltételeknek, így a kérdést nem terjesztette a Választási Bizottság elé.

2018. február 2-án dr. Keresztes László Lóránt a helyi népszavazásra javasolt kérdést az aláírásgyűjtő ív mintapéldányán a Választási Bizottsághoz ismételten benyújtotta és közölte az Nsztv. 36. § (3) bekezdésében írt adatait.

Az Nsztv. 40. § (2) bekezdése alapján az ismételten benyújtott kérdés hitelesítését a helyi választási bizottság napirendjére kell tűzni.

II.

Az Nsztv. 41. § (1) bekezdése szerint a helyi választási bizottság a kérdés hitelesítéséről vagy annak megtagadásáról a benyújtásától számított harminc napon belül dönt.

Az Nsztv. 41. § (2) bekezdése alapján a szervező által benyújtott kérdés csak abban az esetben hitelesíthető, ha az aláírásgyűjtő ív is megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak.

A Választási Bizottság az aláírásgyűjtő ív mintapéldányát megvizsgálta és megállapította, hogy az a népszavazás kezdeményezése során a választási irodák hatáskörébe tartozó feladatokról szóló 10/2016. (VI.28.) IM rendelet 3. mellékletében foglalt nyomtatványon került benyújtása, valamint az aláírásgyűjtő ív megfelel a jogszabályban foglalt előírásoknak.

Az Nsztv.41. § (1) bekezdése alapján a helyi választási bizottság a kérdést akkor hitelesíti, ha az az Nsztv.-ben, a kérdéssel szemben támasztott követelményeknek megfelel.

Az Nsztv. 39. § (1) bekezdése szerint a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles. A helyi népszavazási egyértelműség követelménye a Választási Bizottság megítélése szerint kétirányú, annak Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése és a választópolgár tekintetében is fenn kell állnia.

A Választási Bizottság szerint – összhangban a Nemzeti Választási Bizottság több döntésében is kifejtett álláspontjával – a jogalkotói egyértelműség alapkritériuma, hogy Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése számára világos legyen az, hogy a helyi népszavazás eredménye pontosan mire kötelezi, valamely jogalkotástól való tartózkodásra vagy éppen ellenkezőleg, jogalkotásra. Ez utóbbinak, konkrétan és határozottnak kell lennie, azaz a képviselő-testület számára világosnak kell lennie, hogy milyen tartalmú és irányú jogalkotásra köteles annak érdekében, hogy a helyi népszavazási kezdeményezés célba érjen.

A választópolgári egyértelműség követelményével összefüggésben a Választási Bizottság utal a Kúria következetes joggyakorlatára (Knk.IV.37.425/2017/3., Knk.IV.37.372/2017/3., Knk.IV.37.132/2016/4. számú végzések), amely szerint a kérdéssel szembeni követelmény, hogy az világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, feleljen meg a magyar nyelv nyelvtani szabályainak, a választópolgárok jól értsék, lássák át a kérdés lényegét, érdemét, hogy tudatosan és átgondoltan tudják leadott szavazataikkal a jogaikat gyakorolni.

A jogalkotói egyértelműség vizsgálatával összefüggésben a Választási Bizottság megjegyzi, hogy álláspontja szerint a kérdés Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése részéről uránbánya-nyitási tervekkel kapcsolatos határozathozatalra és rendeletalkotásra irányul.

A Választási Bizottság továbbá megjegyzi, hogy egy érvényes és eredményes helyi népszavazás köti a képviselő-testületet, így az köteles a helyi népszavazás döntésének megfelelő határozatot hozni, vagy rendeletet alkotni.

Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdése a helyi közügyek intézése körében a törvény keretei között hatalmazza fel a helyi önkormányzatokat rendeletalkotásra. E rendelkezés szerint, figyelemmel az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésére, „feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot”. A Választási Bizottság - egyetértve a Kúria

Köf.5.030/2017/3. számú határozatában foglaltakkal – kiemeli, hogy az önkormányzat eredeti jogalkotói jogkörében eljárva a törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére alkothat rendeletet, így az a helyi népszavazásra irányuló benyújtott kérdésben eleve nem lehetséges, mint ahogy törvényben arra sem kaphat felhatalmazást, hogy tervek, jelen ügyben uránbánya-nyitási tervek megakadályozásáról döntsön.

Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésének b) pontja alapján a „helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése érdekében törvény keretei között” határozatot hoz. A helyi közügy fogalmát részletesen az Möt. 4. §-a határozza meg, mely szerint „a helyi közügyek alapvetően a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásához, valamint a helyi önkormányzás és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek megteremtéséhez kapcsolódnak.” A benyújtott kérdésben azonban a határozati formában való döntés a helyi közösség demokratikus hatalom gyakorlásának jogát azzal üresíti ki, hogy a képviselő-testület döntésének ebben a formában nincs tényleges hatása az uránbánya-nyitás megakadályozására.

Az előzőeket támasztja alá a Választási Bizottság álláspontja szerint az is, hogy jelen kérdésben használt „elítél” kifejezés a tekintetben sem egyértelmű, - így e szempontból sem teljesíti a jogalkotói egyértelműség követelményét - hogy milyen jellegű, milyen mértékű helytelenítést várna el Pécs Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése által hozott határozattól, ugyanis a kifejezés nyelvtani értelmezése alapján az „elítél” ige, valamely dolog, cselekedet, tevékenység, viselkedés általános értelemben vett helytelenítését jelenti és ez alapján szintén nyilvánvaló, hogy egy általános érvényű helytelenítésnek, „elítélésnek” nincs jogilag kikényszeríthető hatása valamely tevékenység, jelen esetben uránbánya-nyitás megakadályozására, hiszen az nem minősül az Nsztv. szerinti hatáskör gyakorlásának.

A helyi népszavazásra javasolt kérdés megfogalmazása a Választási Bizottság álláspontja szerint a választópolgár számára is megtévesztő, mivel a kérdés szövegezésében szereplő „uránbánya-nyitási tervek” nem, vagy nem pontosan értelmezhető fogalmakat takarnak. Ez az említett közérthetőségi probléma abban az esetben is fennáll, ha egy alapvetően egyszerű választás – a tervek megakadályozása, vagy meg nem akadályozása – kérdésében kellene döntenie a választópolgároknak. Ugyanis a feltett kérdés mögött olyan összetett probléma-, és viszonyrendszer húzódik meg, mint például annak ismerete, hogy pontosan hány ilyen bányanyitási terv létezik, azok közül az egyes terveknek pontosan milyen gazdasági, környezetvédelmi, építészeti, politikai vagy egyéb hatásai, következményei vannak, azok hogyan érintik Pécs Megyei Jogú Várost, illetve az itt élő polgárokat. E körülmények alapos mérlegelése a Választási Bizottság álláspontja szerint a választópolgárok többségétől a feltett kérdés átfogó, minden aspektusra kiterjedő megértése, átlátása nem várható el, így az említett kérdés nem teljesíti a választópolgári egyértelműség követelményét sem.

Összefoglalásként megállapítható, hogy a jogi értelemben vett elítélésre a képviselő testületnek nyilvánvalóan nincs - és egy engedélyen alapuló, majdan és esetleg is kizárólag hatósági kontroll mellett működő létesítmény tekintetében - fogalmilag nem is lehet hatásköre, amennyiben pedig a hivatkozott kifejezés a benyújtott kérdésben a hétköznapi értelemben vett helytelenítést jelenti, arra utal, úgy az erről való képviselő testületi döntés nem jelent hatáskör gyakorlást, legfeljebb vélemény-nyilvánítást. Továbbá a kérdés megfogalmazása nem elégíti ki a választópolgári egyértelműség kérdését. Mindegyik felsorolt eset a törvény szerint kizárja a helyi népszavazás tartását.

Tekintettel az előzőekben írtakra a Választási Bizottság megállapítja, hogy jelen kérdés nem teljesíti az Nsztv. 39. § (1) bekezdésében foglalt helyi népszavazási egyértelműség követelményét, így jelen tárgyban helyi népszavazás nem tartható és ennek megfelelően a benyújtott kérdés hitelesítését megtagadja.

III.

A határozat az Alaptörvény 32. cikk (1) és (2) bekezdésén, az Möt. 4. §-án, az Nsztv. 1. § (1) bekezdésén, 39. § (1) bekezdésén, 40. §-án, 41. § (1) és (2) bekezdésén, a jogorvoslatról szóló tájékoztatás az Nsztv. 57. § (1) és (2) bekezdésén, valamint a Ve. 221-225. §-ain alapul. Az illetékmentességről szóló tájékoztatás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 33. § (3) bekezdés 1. pontján alapul.

Pécs, 2018. február 27.

Dr. Leposa Marianna
Pécs Megyei Jogú Város
Helyi Választási Bizottsága
elnöke